

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

17. Respondetur ad argumenta Hæreticorum superius in Resolutione
prima apposita, & additur ratio, quare D. Petrus respuit adorationem
Cornelij. Ex part. 11. tr. addit. res. etiam 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

tributum Cæsari, quod de iure non debebat: Illa autem verba, quæ Christus dixit Pilato: Nisi tibi datum esset desuper, permissivè intelligenda sunt secundum Chrylolum, & Cyrillum in hunc locum. Quæ etiam ratione eodem capite intelliguntur illa verba Christi: Hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum, Vbi non de potestate iurisdictionis, sed permissivè est sermo.

5. Ad secundum respondeo, quod Paulus iudicari voluit à Iudice Cæsaris non de iure, sed de facto, unde Rom. Pontifices non sunt de iure subditi Imperatoribus, licet de facto missi sunt plures in exilium, vt Liberius à Constantino, Silverius à Theodora, imò & depositi fuerint. Hæc omnia docet Franciscus de Castill. in 3. sent. 10. 2. disp. 1. 6. q. 12. qui postea n. 9. contra se obiicit, quod in aliis communitatibus provisum est remedium contra Principes criminosos, & incorrigibiles, vt deponantur; ergo idem etiam potest fieri in Ecclesia respectu Romani Pontificis; aliàs Christus non sufficienter providisset suæ Ecclesiæ. Respondetur esse diversam rationem, quoniam Principes aliarum Communitatum recipiunt potestatem, & iurisdictionem ab ipsis, & ita propter tyrannidem, & possunt ab eisdem deponi. At verò Romanus Pontifex non ab Ecclesia, sed à Christo accipit potestatem, & ita ab illa deponi nequit, nisi in casu hæreticis, quod ipsum ius Divinum ostendit, dum dixit, hæreticum hominem deuta. Ad id autem, quod dicitur, quod Christus non sufficienter providisset suæ Ecclesiæ. Respondet Montefinus cum Caiet. cap. 27. ad 5. & cum D. Th. in 4. dist. 19. q. 2. art. 3. quest. 3. ad 2. quod Romanus Pontifex immediatè est sub providentia Dei, ad quem pertinet, aut non permittere, quod cadat in prædicta crimina, vel quod si cadat corrigatur, aut si non, quod tollatur è medio. Ad Ecclesiam autem pertinet Deum orare, vt hæc præstet, & suos monere filios, vt agant penitentiam suorum peccatorum, propter quæ sola Deus permittit regnare malos Prælatos. Hucusque, Castillo,

6. Et idè rectè novissimè Eminentissimi Domini mei Cardinales in Sacra Congreg. Indicis impulerunt nigrum theta super decisiones Vlisiponenses Emanuelis Themudo Lusitani, nam in par. 1. decis. 71. num. 14. asserbat cum Decio cons. 151. num. 6. Pontificem posse accusari, aut iudicari in crimine scandalofo, & licet dictus Themudo postea se correxerit in quibusdam foliis impressis, & directis ad Eminentiss. Dominum meum Cardinalem Coccinum, quos penes me habeo; tamen in ipsis dicit aliqua, quæ etiam censura, & correctione indigent.

RESOL. XVII.

Respondetur ad argumenta Hæreticorum superius in Resolutione prima apposta, & adducitur ratio, quare D. Petrus respuit adorationem Cornelij? Ex part. 11. tract. addit. 1. Ref. etiam 17.

§. 1. **S**perest modò respondere ad argumenta, quæ contra licitam adorationem, qua Catholici Summos Pontifices venerant, petulanter hæretici adducunt. Et primò asserunt, quod Act. 10. D. Petrus respuit adorati à Cornelio, & tamen hodie Pontifices honorem, quem Petrus recusavit cum magna exorbitantia non verentur admittere. Respondeo, hoc Petrum effecisse, quia Cornelius aliud aliquid diuinum de illo cogitabat, vt obseruat D. Hier. contra Vigilant. & idè ne erraret, noluit eius adorationem admittere; quod patet ex ipsius verbis, ait enim

Lucas: Petrus verò eleuavit eum, dicens, & ego ipse homo sum. Vnde ex sacra scripturæ contextu poterant hæretici obseruare, prius Cornelium occurrisse, deinde stratum ad pedes, tum ab Apostolo subleuatum, vt illi ex animo errorem eriperet, quo sibi persuaserat Petrum Deum esse. Ergo ipsi ruenti ad pedes non obstitit Petrus, sed per errorem, honorem, qui Deo debatur, sibi deferenti obstitit, ac erexit humo, dicens: Surge, ne feceris, & ego ipse homo sum.

2. Eodem pacto respondendum est ad alia exempla in contrarium adducta; vnde Castus Palaus 10. 2. tr. 8. disp. 2. num. 2. sic ait: Quod si vrgeas hanc infirmitatem adorationem noluisse sanctos viros aliis præstare, nec sibi permittere, vt constat ex Esther. 3. 17. vbi Mardocheus noluit genuflectere Aman; & Petrus prohibuit Cornelium se adorare volentem Act. 10. & Paulus, & Barnabas recusarunt à Lycaonibus adorari Act. 10. & quidem Angelus prohibuit Ioannem, & se ipsum adorare. Ergo conuenientem non esse hominibus, & Angelis adorationem. Facilis est horum solutio. Mardocheus enim noluit genuflectere Aman, ne videretur homini, honorem Deo debitum deferre; erat enim mos Iudæis, nullum alium præter Deum continud honorare genuflectione; vt tradit Azor. 1. 9. cap. 10. quest. 3. Aman ergo non semel, aut iterum postulabat hunc honorem, sed continud noluit ergo Mardocheus sic continud honorare, ne scandalum præberet; & ne diuinum cultum ad hominem transferre videretur. Petrus verò ex modestia honorem alioquin sibi conuenientem recusavit. Paulus item, & Barnabas adorationem illam recusarunt; quia Lycaones tanquam Ethnici, & Gentiles, adorationem Deo debitam illis præstare volebant. Angelus autem adorationem Ioannis recusavit, tum ex urbanitate, tum vt indicaret, quanti ab Angelis humana natura post Verbi assumptionem æstimabatur; & præcipue quanti Sacerdotes, Apostoli, & Deo charissimi æstimari debeant. Hucusque Palaus; cui adde Tannerum 10. 4. disp. 5. quest. 2. dub. 1. num. 20. Petream in Genes. 10. 3. cap. 17. num. 7. 10. Lorinum in Act. Apost. cap. 20. v. 2. Alanium Copum Dial. 3. cap. 7. Valent. 10. 3. disp. 6. quest. 11. punct. 5. & ante omnes omnium Magistrum D. Th. in 2. 2. q. 84. ad 1. vbi ita asserit: Secundum reuerentiam quæ creaturæ excellenti debetur, Nathan adoravit David, secundum autem reuerentiam, quæ debetur Deo, Mardocheus noluit adorare Aman timens ne honorem Dei transferret ad hominem, vt dicitur Esther. 13. Et similiter secundum reuerentiam debitam creaturæ excellenti, Abraham adoravit Angelos, & etiam Iosue, vt legitur Iosue 5. quamuis possit intelligi, quod adorauerint adoratione latriæ Deum, qui in persona Angeli apparebat, & loquebatur. Secundum autem reuerentiam, quæ debetur Deo, prohibitus est Ioannes Angelum adorare, Apoc. vlt. tum ad ostendendam dignitatem hominis, quam adeptus est per Christum, vt Angelis æquetur: vnde ibi subditur: Conseruus tuus sum, & fratrum tuorum etiam ad excludendam idololatriæ occasionem; vnde subditur: Deum adora. Ita D. Th. quibus adde ex SS. Patribus D. Athanasium ser. 3. contra Arianos, & D. August. 1. 2. contra Faustum cap. 21.

3. Rectè itaque exemplo Cornelij Centurionis, Pontifices vt successores D. Petri adoramus, & idè Cornelius à Lapide explanans locum Apoc. cap. 10. v. 25. sic asserit, Exemplo Cornelij fideles adorant Pontificem cumque genuflexi osculo pedis venerantur, quod notent hæretici. Ita ille, &c.

RESOL.